

Bohoslužba 28. 5. 2023 – Svatodušní neděle

Ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého.

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi.

Introit: Toto je den, který učinil Hospodin, jásejme a radujme se z něho. Ty jsi můj Bůh, tobě vzdávám chválu, vyvyšuji tě, můj Bože. Chválu vzdejte Hospodinu, protože je dobrý, jeho milosrdenství je věčné! (Žalm 118,24.28–29)

Pozdrav

Píseň: 585

Modlitba: Bože a Otče našeho Pána Ježíše Krista, ty povoláváš svůj lid ze všech národů a sjednocuješ ho v Duchu svatém. Ty pomáháš překonávat všechny rozdíly, vždyť tvůj Duch nás vede k jednotě. Ale přesto nemusíme být všichni stejní. Děkujeme za bohatství rozmanitosti. Dej, ať tvá církev zůstane věrná tvému poslání, aby byla kvasem lidstva, které chceš v Kristu obnovit a přetvořit v jednu rodinu. Dej, abychom my všichni, kdo do církve patříme, působením tvého svatého Ducha poznali, co je správné, byli potěšeni jeho útechou a posílení jeho silou. Prosíme tě o to skrze Ježíše Krista, který v jednotě s Duchem svatým s tebou žije a působí na věky. Amen.

1. čtení: Skutky 2,1–21

Píseň: 570

2. čtení: Jan 20,19–23

Kázání

Jeden Duch a dvě rozdílné zprávy o jeho předání. Jedná se o tutéž událost, nebo o dvě odlišné situace? Ať už je tomu tak či onak, máme zde doklad biblické a potažmo i křesťané rozmanitosti, plurality, dokonce i napětí. Už jen v tom, že Duch svatý je představen jednak ve spojitosti s klidným dechem, a v druhém příběhu zase jako bouřlivý a ohnivý činitel. Jako ten, kdo po vzoru Ježíšově přináší pokoj a vnitřní klid, ale také jako ten, kdo nás nenechá v klidu a podceňuje nás stále k něčemu novému. Když se podíváme do Bible, když se začteme do jejího obsahu a nebudeme násilně zavírat oči před tím, co vidíme a čteme, pak narazíme právě na různé pohledy, různé způsoby vyjádření, různé důrazy. Tak máme čtyři kanonická evangelia, čtyři verze podání Ježíšova příběhu, nikoli pouze jedno. Ale všechny ty rozdílnosti se do Písma vejdu a mají v něm své místo. Pokusy přetvořit Bibli v harmonický a bezrozporný celek byly církví odmítnuty jako nepatřičné. Skutečná víra takové rozdíly unese, dokonce je dokáže pozitivně využít. Ani raná církev, která bývá někdy idealizována, nebyla prostá různic. Objevovaly se v ní rozpory, neshody. A rozhodně nebyla uniformní, všude stejná, ale pestrá. I spory a hádky mohou sice vyčistit vzduch a přinést pozitivní řešení, ale nechci za ně tady lobbvat. Vždyť skutečnost, že spory vedly mnohokrát k rozdělení a nejednotě není pro křesťany vůbec dobrou reklamou. Ale ta nešťastná neustálá dělení a štěpení snad přinesla i něco dobrého. Minimálně možnost vybrat si takovou tradici, takové společenství, kde se cítíme dobře a kde naše nitro najde pro sebe vhodnou duchovní stravu. Takže onu rozmanitost, ba můžeme mluvit i o bohatství různých pohledů a názorů můžeme chápat i pozitivně. Existuje různost, jež je prospěšná a žádoucí. Vidíme i na příkladu nás samotných, vždyť našťastí nejsme všichni identické kopie. A existuje také jednota právě v té různosti a rozmanitosti.

Duch svatý, Boží Duch, jehož seslání na učedníky si dnes připomínáme, je právě tím, kdo působí takovou rozmanitost při zachování jednoty. Dává křesťanům různé dary a schopnosti, které mají sloužit k prospěchu církve. Aby mohla dobře a kvalitně fungovat a plnit své poslání ve světě. To poslání je spojeno právě s darováním Ducha svatého. Ježíš přichází v den, kdy byl vzkříšen mezi učedníky, kdesi schované a zamknuté, a dává jim úkol, poslání a k tomu i Ducha svatého. Způsob své trvající přítomnosti ve světě. Jenže světě div se, i po takové události, jsou učedníci o týden později zase schováni a ani později se k nějaké činnostnosti moc neměli.

Dar Ducha svatého tedy neznamená okamžitou, automatickou a radikální proměnu celého člověka. Neudělá z nikoho okamžitě dokonalého křesťana, který všechno ví a všechno dělá správně. S Duchem svatým je tomu podobně jako s užíváním nějakého nástroje. Musíme se jej učit správně používat a využívat. Aby se v našem životě mohl projevat stále rostoucí měrou.

Tak jako je dech podmínkou fungování našeho organismu už od stvoření, kdy Bůh vdechl člověku život, je tu Duch k tomu, abychom mohli skutečně žít. Aby nebylo mrtvo. Právě to se může stát, když se klade důraz na uniformitu, když musí být všechno stejné, podle jednoho metru. Když se nepřipouští odchylka a alternativa. Když panuje jen jeden názor, zaručeně správná ideologie a cokoli jiného se nepřipouští.

Právě Duch svatý ale umožňuje překonávat taková pokušení k uniformitě, k ustrnutí. Dává sílu překonávat zažitá a zdánlivě neměnné vzorce chování a myšlení. Jak jednotlivcům, tak i společenstvím. Pomáhá neustrnout na bezduché liteře. Vydat se po nových a neznámých stezkách. Aby se mohla projevit pravá svoboda dětí Božích.

Myslet si, že v církvi je Duch přítomen jenom tehdy, když věci budou tak jako vždycky, že už jsme dosáhli jednou pro vždy optimálního stavu, je omyl. Duch je pohyb, život, nikoli socha. Dává touhu po změnách v životě církve, po jejím oživení, po směřování k jednotě v Kristu a překonávání starých křivd a zranění.

Přítomnost a působení Božího Ducha však není zárukou bezproblémového, bezbolestného a pohodlného života jedince i církve. Vzkříšený Ježíš ukázal učedníkům své probodené ruce a svůj probodený bok. Rány, které mu zůstaly po předchozím utrpení. Nezakrývá je, jsou jeho identifikačním znamením. Duch, kterého jim poté dává, je tedy Duchem nejen Vzkříšeného, ale též Ukřižovaného a trpícího Pána. Kříž a vzkříšení patří k sobě nejen v Ježíšově případě. Duch nás může vést do nepříjemných situací. Tam, kde víra znamená cestu, jak přijít k blahobytu a vyhnout se každému utrpení, kde se hledí jen na profit, tam Ducha Božího nehledejme. Z té lepší stránky vzato to ale znamená, že problémy a utrpení nejsou známkou nepřítomnosti Ducha, že je tomu právě naopak.

V době, kdy se některým křesťanům zdá, že to jde se světem i s církví samotnou pěkně z kopce, je dobré podívat se na věc z jiného úhlu a položit si otázku, zda nežijeme v době probouzení alespoň některých křesťanských společenství ze strnulosti a pohodlnosti. Zda se křesťanstvo teprve nedávno nezačalo pořádně rozpomínat na to, co skutečně znamená poslání, kterého se mu dostalo. Zda současné dění není i přes všechny nedokonalosti projevem vanutí Božího Ducha. S vírou, že On si navzdory veškeré člověčině prosadí svou.

Píseň: 580

Vyznání vin

Slovo milosti

Apoštolské vyznání víry

Píseň: 573

Večeře Páně

Píseň: 384

Přímlyvy: Prosme společně Ducha Božího, kterého nám Kristus zaslíbil a volejme: Prosíme Tě, vyslyš nás:

Bože, svatý Duchu. Ty jsi naplnil učedníky. Nezanech ani nás osamělé v našich nadějích a obavách. Přijď a projev nám svou blízkost. Voláme: Prosíme Tě, vyslyš nás.

Přemáhej naše sobectví a otevři nás pro Boha a bližní, kteří nás potřebují. Sváděj nás dohromady, abychom na sebe brali ohled a rostla mezi námi jednota a spravedlnost. Voláme: Prosíme Tě, vyslyš nás.

Dej nám sílu nést, co na nás bylo vloženo. Stůj při nás, abychom ani v těžkostech nebyli zmateni, ale spoléhali na Kristovo zaslíbení a kráčeli s důvěrou vstříc jeho budoucnosti. Voláme: Prosíme Tě, vyslyš nás.

Probouzej v lidech vědomí, že jsme všichni stvořeni k Božímu obrazu, aby vymizelo nesmyslné nepřátelství a násilí. Voláme: Prosíme Tě, vyslyš nás.

Daruj své požehnání stavbě Domova Diakonie Pomněnka, aby mohl sloužit potřebným a stát se dobrým místem pro život. Voláme: Prosíme Tě, vyslyš nás.

Přimlouváme se i za naše nemocné, zvláště za sestru Ivu Tauchmanovou. Voláme: Prosíme Tě, vyslyš nás.

Duchu, který přicházíš na pomoc naší slabosti, který se za nás přimlouváš nevyslovitelným lkaním, svěřujeme Ti v naší tiché modlitbě své záležitosti... Za to všechno voláme: Prosíme Tě, vyslyš nás.

Modlitba Páně

Ohlášky

- Program v týdnu: Ve čtvrtek se uskuteční náboženství on-line a od 17:15 se sejde střední generace. V pátek proběhne Noc kostelů. Kromě ekumenické hry pro děti proběhne v našem sboru přednáška dr. Jiřího Lukeše na téma: Křesťanství, spasitelé a my. Křesťanství jako nástroj pro pochopení světa a sebe. Začátek přednášky je v 17:45. Kompletní program Noci kostelů ve Dvoře Králové naleznete na našem webu.
- V minulých dnech proběhl synod ČCE. Více informací naleznete na webu <https://e-cirkev.cz/>. Naše zástupkyně s. Hana Pojezdová přivezla pozdravy od předsedy synodu Michala Kitty i od synodní rady.
- Sestra Iva Tauchmanová podstoupila v pátek akutní operaci, podle posledních zpráv se cítila po operaci lépe. Pamatujme na ni ve svých modlitbách.
- Narozeniny si v novém týdnu připomenou Jan Vávra a Daniel Hojný. Přejeme jim Boží požehnání a vše dobré.

Poslání: Nepřijali jste přece Ducha otroctví, abyste opět propadli strachu, nýbrž přijali jste Ducha synovství, v němž voláme: Abba, Otče! Tak Boží Duch dosvědčuje našemu duchu, že jsme Boží děti. A jsme-li děti, tedy i dědicové – dědicové Boží, spoludědicové Kristovi; trpíme-li spolu s ním, budeme spolu s ním účastni Boží slávy. (Římanům 8,15–16)

Požehnání: Ať Hospodin tě požehná a ochrání tě, ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv, ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem.

Píseň: 578